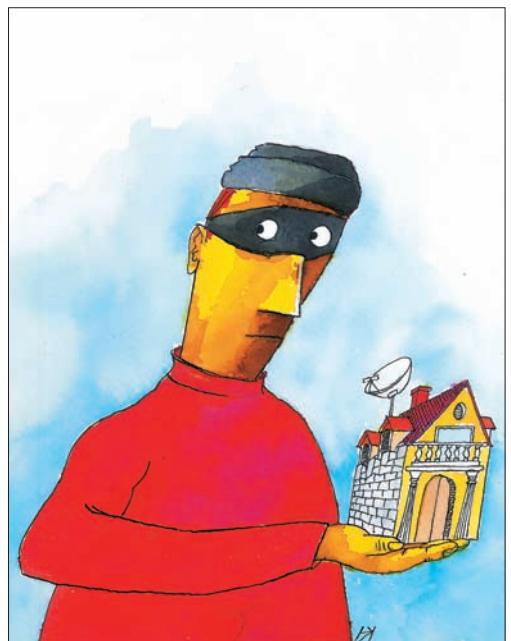
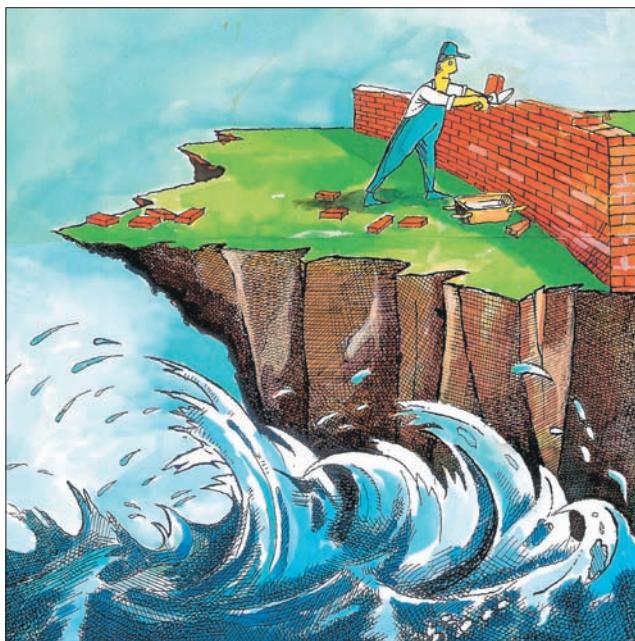
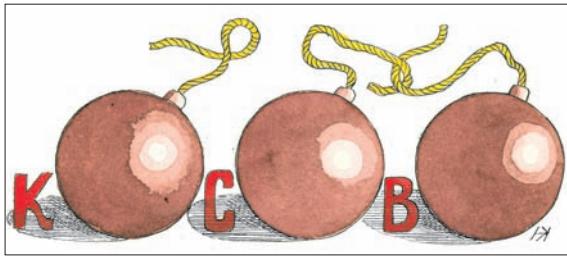
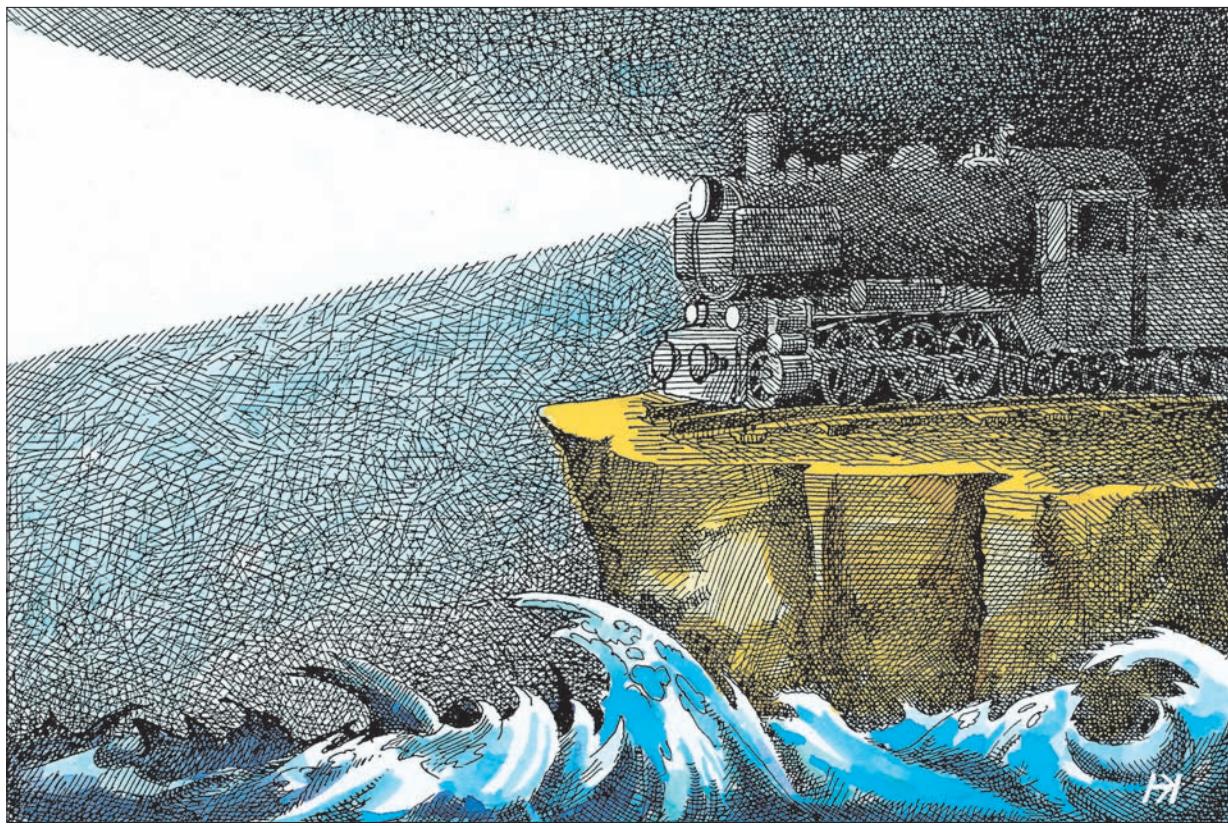

Новица Коцић
БЕЗ РЕЧИ
Карикатуре

Галерија Графички колектив, Београд
30. јули – 18. август 2007.

Новица Коцић је карикатуриста особеног стила како по цртежу тако и по врсти хумора који негује. То је рафиниран и саосећајан хумор у коме нема грубости, али је довољно директан и јасан, сатиричан и категоричан. Наше симболе и наше обичаје, наше суседе, наше нападаче и наше помагаче, наше вође и наше говорнике, Новица Коцић посматра будним оком и немилосрдно показује да истина има и другу страну. Овај ведри човек ствара карикатуре које могу да нас за тренутак насмеју, а онда постајемо још озбиљнији него што смо били.

Шаљиви коментар овог аутора ослања се делимично на наивност дечјег погледа на свет, затим на народски хумор, а истовремено садржи универзалну комику и утопијске намере. Његова метафора није никад увредљива. Она се заснива на нашем културном поднебљу које није засићено само локалним стереотипима, већ и онима који произистичу из светски доминантног, енглеског језика као и из општих симбола, доказујући да нас је немогуће изопштити из глобалног села.

Његова карикатура не штеди никога и није политички коректна. Она приводи разуму домаће актере политичке сцене али је исто тако оштра и према страним учесницима политичког живота. Он ће мапу СЦГ назвати „the

Twilight zone“ (зоном сумрака), преобразиће је у јаругу, острво или море пуно ајкула, али ће зато Јака Сем у једној руци држати кофер за хитну помоћ а у другој торбу у облику тенка. Летећа ракета *штомахавк* носиће ознаку CD (дипломатски кор), глобус ће бити окружен оградом начињеном од америчке заставе, а рука која даје долар заправо га само показује као мамац.

Главни проблеми нашег друштвено-политичког живота: Хаг, Косово, понашање војске, корупција, пљачка, сиромаштво становништва, постају захвалне теме за карикатуре Новице Коцића. Захваљујући његовој интерпретацији створена је „комична архива“ (Бодлер) трагичне и мучне збиље чији смо сведоци и у којој живимо.

У карикатурама Новице Коцића нема препознатљивих појединача чији би се поступци или гестови извргавали смеху. Чак и када би се у извесној ситуацији могло помислити на одређену личност, она се не препознаје по цртама лица или конфигурацији тела, већ у бесмисленом чину који очајање гледаоца претвара у смех. Коцић карикатуру не схвата као ефигију која треба да исмеје и жигоше одређену (неподобну) личност. Колико год осуђивали појединце, сви смо у томе учествовали и због тога на карикатурама Новице Коцића сви личимо једни на друге.

Ове карикатуре нису илустровани виц. Оне никада не користе дијалог, једино понекад имају наслов који подвлачи апсурд. Више су хумористичне илустрације одређених ситуација. Лице и наличје појава износе се на алегоријски и филозофски начин. Без страхо-поштовања за ауторитете институција као што су Влада Србије, Скупштина Србије и Црне Горе, Војска, Уједињене нације, масмедији, штампа или телевизија, оне представљају изасланика друштвене савести и протеста.

Снага тих карикатура заснива се на досетки и цртежу. Донекле се надовезује на мајсторе послератне карикатуре, Семпеа, Стајнберга, Унгерера или Кавану код којих се поједностављена форма и супериорна стилизација ослањају на експресионизам Георга Гроса. У наоко наивном и невином цртежу инфантилне чедности налази се изузетно средство контрапунктирања мрачним чињеницама на које се циља. Зло постаје будаласто, а будаласто је најчешће смешно и изазива отклон. Дистанца у односу на крупне речи, обећања, потезе, несрће, дистанца која нам помаже да поднесемо све што нас окружује, укључујући и нас саме, смисао је Коцићевих карикатура али и карикатуре уопште.

Од 2002. године карикатуре се обогађују акварелским интервенцијама. Иако стварају утисак „бојадисаних“ цртежа, оне поред ефектног сликарског наглашавања, доприносе и појачаном утиску необавезности и лакоће што такође потенцира апсурдност и комику представа. Тако са новим техничким могућностима и захтевима Коцићев стил добија нови подстицај.

У овим условима Новица Коцић ће даље развити своју склоност ка симболичном тумачењу реалности, варирајући теме грбова, застава, земљопи-

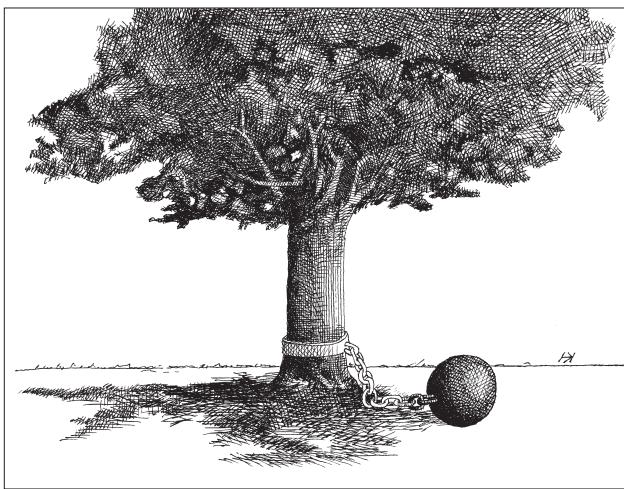
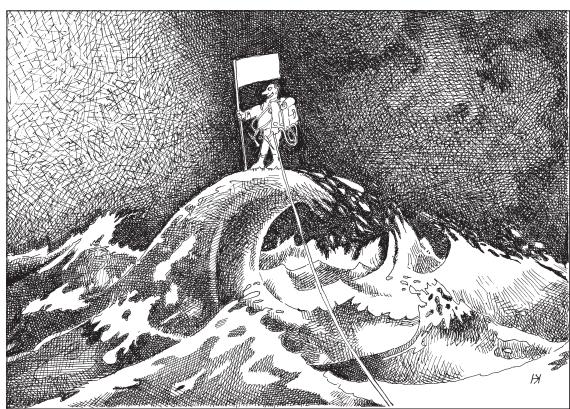
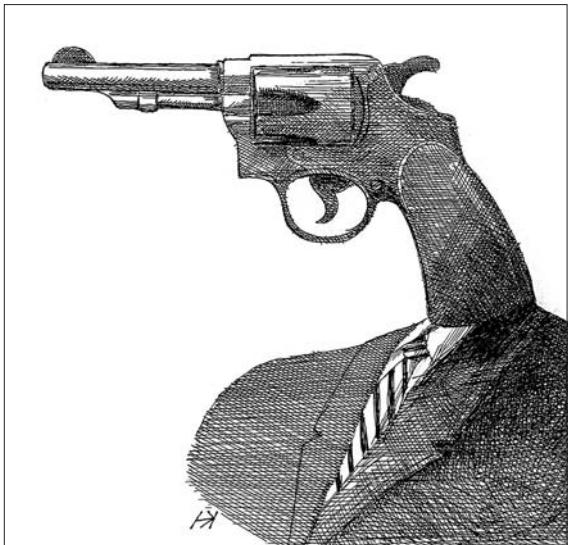
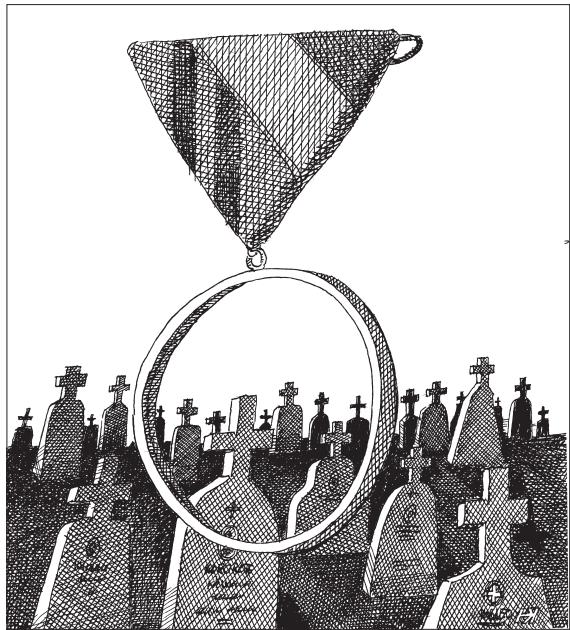
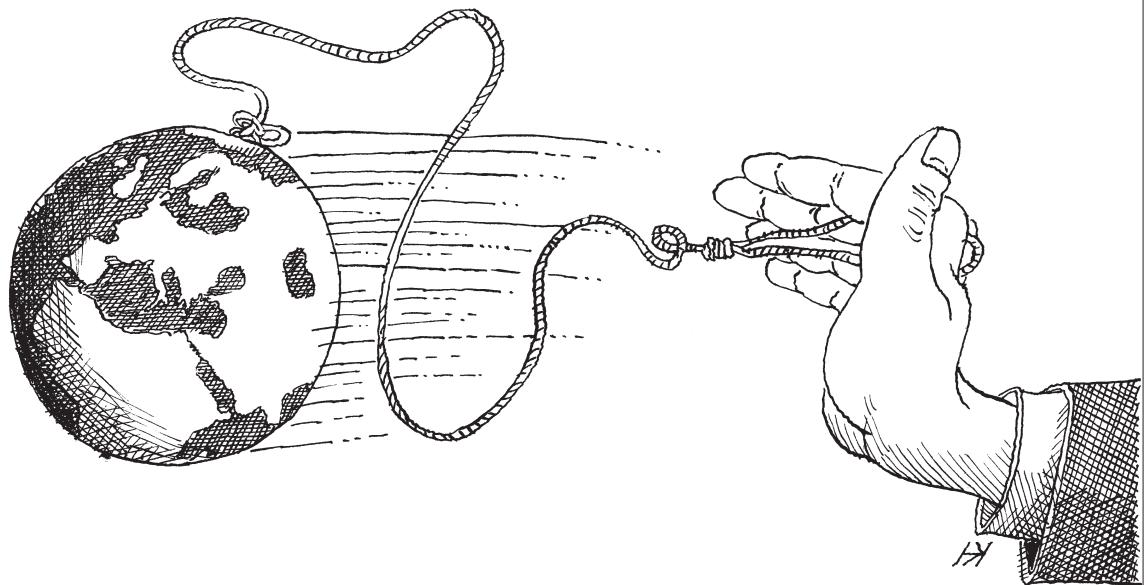
сних карата као живих актера, чије до-годовштине обележавају судбину наше земље и народа. У симболичној интерпретацији свакодневна дешавања стичу универзални значај, а такозвана драматична медијска збивања, приказана на комичан начин, откривају често испразност и хумористичку страну догађаја.

Врхунац ироничног погледа на свет и нашу стварност постигао је Коцић у карикатурама на којима се јављају гробови изгинулих. Стаљинове груди краси ордење у облику надгробних плоча, Анђео – дворска луда баца ордење изнад гробова, кроз шупљи орден види се гробље, а самозадовољни говорник држи слово за говорницом са микрофонима на гробљу. Примењен је средњевековни образац комичне слике смрти. Нема веће горчине од оне у ве-селој патњи где све што је страшно постаје смешно. Говорећи о стваралачкој моћи смеха Михаил Бахтин наводи египатски алхемичарски папирус у ко-ме се стварање света приписује божанском смеху: „Када се бог смејао, роди-ло се седам богова који владају светом. Када се он заценио од смеха, настало је свет... Када се по други пут заценио – настале су воде...“ При седмој провали смеха родила се душа.

Из те душе произтекле из смеха настају и карикатуре Новице Коцића.*

Гордана Пойовић Васић

* Одломак из текста за књигу карикатура Новице Коцића

Новица Коцић је рођен 1947. у Лесковцу. Дипломирао је 1976. на Факултету примењених уметности у Београду.

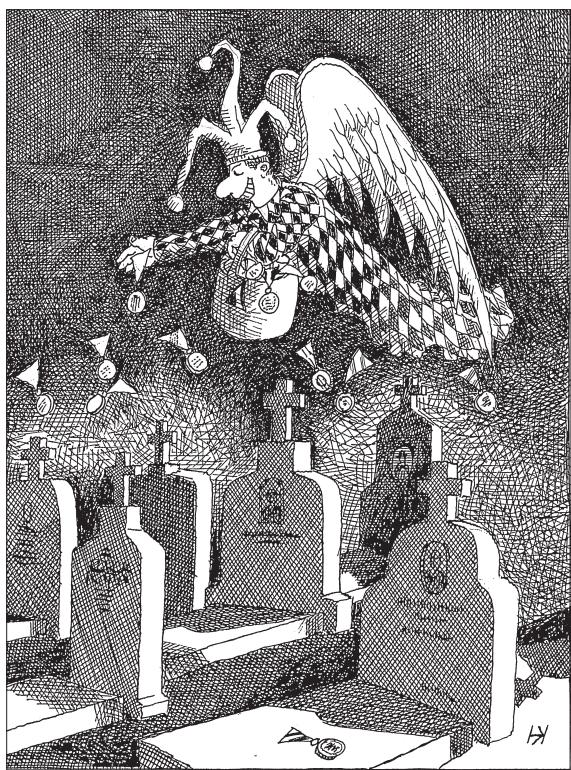
Карикатуре објављује од 1966. прво у лесковачкој *Нашиј речи*, ниниким Студеншким новинама и 68 листић младих, а затим у београдским листовима Студенић, Просвешћни превлед, Фронти, Народна армија, Јеж, Политика Експрес, НИН, Интервју, Политика и Politika the International Weekly, као и у скопском Осцијену.

Његове карикатуре преносе бројни листови у земљи, као и у САД, Немачкој, Шведској, Польској и Грчкој.

Учествовао је на бројним колективним изложбама карикатура у земљи, као и у Канади, Италији, Грчкој, Бугарској, Турској, Аустрији, Румунији, Португалији и Шпанији.

Самостално је излагao у Карловцу 1974., Београду 1995., 1996. и Лесковцу 1997. године

Ради као карикатуриста београдског листа Политика.

Издавач

Графички колектив, Београд, Обилићев венац 27

тел/факс: 2627-785, телефон 3285-923

e-mail: graficki@eunet.yu

www.grafkol.co.yu

Уредник

Љиљана Ђинкул

Уметнички савет

Љиљана Стојановић, Бранислав Фотић, Бранко Раковић, Љиљана Ђинкул

Графичко обликовање

Дарко Новаковић

Штампа

Интерпринт, Београд

Тираж

400